

Příloha č. 4.3.4.1 – Registrace politické strany nebo politického hnutí, založení spolku

Příloha pro učitele k tématu Vznik hnutí a kampaně za osídlení nové planety (II. projektový den)

Sociální hnutí bývají neformální sdružení lidí, která vznikají, aby dosáhla nějaké společenské změny. V naší společnosti může sociální hnutí fungovat neformálně. Častým jevem ale spíše bývá, že se hnutí zformuje do určité formální podoby, a tou může být spolek nebo politická strana. Formální podoba spolku má praktické důvody, neboť tímto způsobem může hnutí vstoupit do oficiálních procesů rozhodování o tématu, které je zajímavá (např. prostřednictvím voleb, nebo se spolek může zapojit do územního či stavebního řízení za účelem ochrany životního prostředí), či získat finanční podporu na svoji činnost.

Jak založit spolek?

Obsah stanov spolku určuje v českém právu občanský zákoník. Podle daného zákona schvalují stanovy zakladatelé (min. 3 osoby) na ustavující schůzi spolku, a ty musí být poté uloženy v úplném znění v jeho sídle. Obsahují alespoň následující údaje:

- název, odlišující jej od jiné právnické osoby, a sídlo spolku,
- účel spolku,
- práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,
- určení statutárního orgánu, a to zda je kolektivní (výbor) nebo individuální (předseda),
- příp. též nejvyšší orgán spolku (jinak je jím členská schůze).

Založení politické strany nebo politického hnutí

Politické strany a politická hnutí slouží občanům k výkonu sdružovacího práva za účelem jejich účasti na politickém životě společnosti, zejména na vytváření zákonodárných sborů, orgánů vyšších samosprávných celků a orgánů místní samosprávy. Právní úprava nečiní rozdíl mezi politickou stranou a politickým hnutím (dále jen "strany a hnutí").

Kdo a za jakých podmínek?

Založit stranu a hnutí mohou nejméně tři státní občané České republiky starší 18 let (přípravný výbor). Členy stran a hnutí mohou být též pouze státní občané České republiky starší 18 let; občan však může být členem jen jedné strany nebo hnutí.

Jak a kam se obrátit?

Podat písemný návrh na registraci a hnutí poštou nebo osobně v podatelně Ministerstva vnitra, náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4. Oznámení o ustavení statutárního orgánu a jeho změně, návrh na registraci změny stanov, oznámení o zrušení a návrh na výmaz se podávají též na odboru voleb Ministerstva vnitra.

Co musíte předložit?

- písemný návrh na registraci podepsaný členy přípravného výboru s uvedením jejich jmen, příjmení, data narození a bydliště a s uvedením zmocněnce oprávněného jednat jménem přípravného výboru, podpisy členů přípravného výboru není třeba ověřovat;

- petici alespoň jednoho tisíce občanů požadujících, aby strana a hnutí vznikly, s uvedením jejich jména a příjmení, data narození, bydliště a podpisu;
- stanovy politické strany nebo politického hnutí ve dvou vyhotoveních.

Stanovy politické strany nebo politického hnutí musí obsahovat tyto náležitosti:

- název a zkratku strany nebo hnutí
- sídlo
- programové cíle
- práva a povinnosti členů
- ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny, zejména vymezení rozsahu, v němž mohou ve prospěch strany majetek nabývat, hospodařit a nakládat s ním, popřípadě nabývat jiná majetková práva, a rozsahu, v němž mohou jednat a zavazovat se jménem strany
- orgány včetně orgánů statutárních, rozhodčích a revizních, způsob jejich ustavování a vymezení jejich oprávnění
- způsob, jakým statutární orgány jednájí a podepisují, zda a v jakém rozsahu mohou činit právní úkony jménem strany a hnutí i jiní členové či pracovníci
- zásady hospodaření
- způsob stanovení členských příspěvků, mají-li členové strany a hnutí uloženu povinnost platit členské příspěvky
- způsob naložení s majetkovým zůstatkem, který vyplýne z likvidace majetku a závazků v případě zrušení strany a hnutí, pokud tento zůstatek nepřípadne státu.

V návrhu na registraci je třeba oznámit plnou adresu sídla strany nebo hnutí - sídlo musí být definováno úplně a přesně, aby bylo identifikovatelné v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí (to znamená název obce, poštovní směrovací číslo, číslo popisné, číslo orientační, název ulice nebo náměstí, byl-li přidělen).

(Zdroj: <https://www.mvcr.cz/clanek/obcanske-aktivity-118893.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>)

